

Úpravář/úpravářka srsti (kód: 31-046-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Plstář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava králíčích a zaječích kožek pro výrobu kloboučnické srsti	3
Moření srsti pro výrobu kloboučnické srsti	3
Výroba kloboučnické srsti	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 15.01.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Příprava králíčích a zaječích kožek pro výrobu kloboučnické srsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytřídit, zvážít a rozdělit kožky na váhové kategorie, rozřezat kožku, vyčistit ji a seřezat pesík	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Uklidit pracoviště, vyčistit a provést jednoduchou údržbu strojů a zařízení (odmašťovacího a změkčovacího bubnu, přístřihovacího stroje pesíků, kartáčovacího stroje, čistícího stroje)	Praktické předvedení
c) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (BOZP), používat předepsané osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)	Praktické předvedení
d) Vyplnit průvodku s informacemi o výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Moření srsti pro výrobu kloboučnické srsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Chemicky narušit kožku, nechat ji odležet a vysušit kožku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Uklidit pracoviště, vyčistit a provést jednoduchou údržbu stroje a zařízení (mořícího stroje, průběžné sušící pece)	Praktické předvedení
c) Dodržovat předpisy BOZP, používat předepsané OOPP	Praktické předvedení
d) Vyplnit průvodku s informacemi o výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba kloboučnické srsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Postupovat podle technologického postupu uvedeného v pracovní návodce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Seřezat srst z králíčích nebo zaječích kožek, smíchat, zvlkovat a přefoukat srst na kloboukovou hmotu	Praktické předvedení
c) Uklidit pracoviště, vyčistit a provést jednoduchou údržbu strojů (řezacího stroje, foukacího stroje)	Praktické předvedení
d) Dodržovat předpisy BOZP, používat předepsané OOPP	Praktické předvedení
e) Vyplnit průvodku s informacemi o výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/plstar#zdravotni-zpusobilost>).

Uchazeči bude zadáno zpracovat králíčí a zaječí kožky s cílem vyrobit srstěný polotovar pro kloboučnické účely.

Zkouška bude probíhat za běžného provozu, při kterém s ohledem na charakter výroby jde zejména o finanční hodnoty zpracovávaných materiálů a kvalitu vyrobeného produktu. Uchazeč u každé prověřované odborné kompetence bude vykonávat prakticky ty pracovní operace nebo úkony, které nezpůsobí finanční ztráty nebo některé úkony operací vykonává, pokud stroj nebo zařízení není v chodu.

Uchazeč dostane komplexní úkol, v rámci kterého vyrobí 12 ks srstěných polotovarů a bude vykonávat operace (pracovní úkony) náležející k odborné kompetenci. Zkoušející bude sledovat uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu také z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, tj. jak si uchazeč vede při obsluze strojů a jak se pohybuje v provozu plstářské výroby.

Vzhledem k charakteru výroby srsti/srstěných polotovarů a k provozním podmínkám, v nichž bude probíhat zkoušení, jsou dále nastíněny konkrétní postupy zkoušení.

Odborná kompetence **Příprava králíčích a zaječích kožek pro výrobu kloboučnické srsti**: Operace uvedené pod kritériem hodnocení a) bude uchazeč provádět na surovinách/polotovarech připravených pro vykonání zkoušky a bude odpovídat na otázky zkoušejícího.

Odborná kompetence **Moření srsti pro výrobu kloboučnické srsti**: Operace uvedené pod kritériem hodnocení a) bude uchazeč provádět na surovinách/polotovarech připravených k vykonání zkoušky a bude odpovídat na otázky zkoušejícího.

Odborná kompetence **Výroba kloboučnické srsti**: Operace uvedené pod kritérii hodnocení a) a b) bude uchazeč provádět pod dohledem zkoušejícího.

Po celou dobu hodnocení budou sledovány používané pracovní postupy, dodržování předpisů bezpečnosti práce, dodržování časového harmonogramu a samostatnost zkoušeného při volbě postupů a vykonávání jednotlivých činností (pracovních operací).

Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, tak na výsledek pracovní činnosti, tzn. na kvalitu zhotoveného polotovaru/výrobku, zejména na vzhled a funkčnost srstěného polotovaru/výrobku.

Při ověřování splnění kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného produktu i k časovému hledisku zvládnutí operací.

Uchazeč si zajistí vhodné pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém zkouška probíhá.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání se zaměřením na plstářskou výrobu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru plstářské nebo textilní výroby.
- Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru plstářské nebo textilní výroby.
- Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti textilní nebo oděvní výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru plstářské nebo textilní výroby.
- Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na textilní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele odborného výcviku v oboru plstářské nebo textilní výroby.
- Profesní kvalifikace 31-046-H Úpravář/úpravářka srsti nebo profesní kvalifikace 31-037-H Plstář/plstářka nebo profesní kvalifikace 31-047-H Zušlechťovač plsti + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti.

Další požadavky:

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícími orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici dílnu vybavenou na odpovídající úrovni, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Osobní ochranné pracovní prostředky (pracovní zástěra, rukavice, chrániče sluchu, ochranné brýle)
- Stroje pro zpracování kožek a výrobu srstěných polotovarů: nůž, váhy, odmašťovací a změkčovací buben, přistříhovací stroj pesíků, kartáčovací stroj, čistící stroj, mořící stroj, průběžné sušící pece, řezací stroj, foukací stroj
- Kožky králíčí a zaječí pro přípravu přibližně 2 kg kloboučnické srsti pro zhotovení 12 kusů srstěných polotovarů jedním uchazečem
- Průvodka s informacemi o výrobku, pracovní návodka

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Tonak, a. s., Nový Jičín